

Olje- og energidepartementet

Saksbehandler: Bjørn Slettan
Dato: 01.09.2023

Statnetts høringsinnspill til forslag til endringer i vassdragsreguleringsloven, energiloven og tilhørende forskrifter

Statnett viser til høring fra Olje- og energidepartementet av 29.06.2023 om (i) endringer i vassdragsreguleringsloven, energiloven og tilhørende forskrifter (styringsmekanisme og forsynings sikkerhet) samt (ii) endringer i forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen og energilovforskriften.

- Statnett er positive til flere av departementets forslag:
 - Ny formålsbestemmelse i Vassdragsreguleringsloven som gir produsenter et utvidet ansvar.
 - Ny lovbestemmelse som stiller krav om utarbeidelse av disponeringsstrategier.
 - Forskriftshjemmel for å gi rettslig grunnlag for pålegg om rapportering.
- Statnett anbefaler ikke eksportrestriksjoner som tiltak.

1 OEDs høringsnotat

Statnett støtter i hovedsak de forslag departementet fremlegger i sitt høringsnotat.

Statnett publiserte rapporten **Energisituasjonen 2022-2023 – Gjennomgang av mulige SAKS-tiltak** den 30. september 2022. Vi noterer oss at departementets forslag i stor grad sammenfaller med våre anbefalinger.

Statnett mener alle aktørene i markedet bør ha et ansvar for forsynings sikkerheten og for å minimere risikoen for rasjonering, samt at vannkraftprodusentenes kompetanse om ressursdisponering og analyse blir benyttet gjennom rapportering og innsyn i disponeringsstrategier.

Departementet foreslår en ny formålsbestemmelse i vassdragsreguleringsloven, med en spesifisering om at reguleringer og overføringer samlet skal bidra til en god forsynings sikkerhet i Norge. Statnett er positive til departementets forslag, og tror det vil ha en gunstig effekt på aktørenes agering.

Departementet foreslår en ny lovbestemmelse som stiller krav om at konsesjonærer skal utarbeide strategier for å ivareta forsynings sikkerheten (disponeringsstrategi). Statnett er positive til departementets forslag og anser forslaget til å være et godt bidrag for å ivareta forsynings sikkerheten og nyttiggjøre seg vannkraftprodusentenes kompetanse om vanddisponering.

Departementet foreslår at det innføres en forskriftshjemmel som gir rettslig grunnlag for å fastsette ytterligere pålegg om rapportering som et virkemiddel for å unngå kraftrasjonering. Statnett er positive til forslaget og mener det er et tiltak som vil gi god effekt til en lav kostnad.

Statnett omtalte bruk av eksportrestriksjoner gjennom redusert kapasitet på mellomlandsforbindelser som virkemiddel i rapporten fra september 2022. Vår anbefaling er å ikke bruke eksportrestriksjoner som tiltak. Ved fare for rasjonering har importkapasitet stor betydning for forsyningssikkerheten. Eksportrestriksjoner vil kunne redusere eller fjerne denne effekten som følge av eventuelle motreaksjoner fra våre naboland. For Statnett er det prinsipielt viktig at alle tiltak i kraftsystemet er faglig begrunnet. I situasjoner hvor forsyningssikkerheten er reelt truet, er dette spesielt viktig. Vi kan ikke se faglige argumenter som vil støtte opp under en eventuell innføring av eksportrestriksjoner.

Skulle departementet allikevel ønske å kunne bruke eksportrestriksjoner som et virkemiddel i en krise, mener Statnett beslutningsansvar bør påligge rasjoneringsmyndighetene.

2 NVEs høringsnotat

Statnett stiller seg også positive til forslagene i høringsnotatet fra NVE.

Vi vil imidlertid påpeke noen mindre forhold som går på harmonisering mellom forslaget til endringer i energilovforskriften og forslaget til ny rasjoneringsforskrift (som det er en egen høringsprosess for):

- a) I ny § 6-2 b annet ledd i energilovforskriften er ordlyden fra gjeldende §6-2 fjerde ledd tatt inn. Der sies det at markedsmessige virkemidler skal benyttes i størst mulig grad før rasjonering iverksettes. NVE har imidlertid i forslag til ny rasjoneringsforskrift § 1 bokstav a tatt inn at forskriften skal bidra til at markedet får virke før, under og etter iverksettelse av kraftrasjonering. Dette bør harmoniseres, på den måte at man legger teksten i utkastet til rasjoneringsforskrift til grunn i energilovforskriften
- b) I § 6-2 c tredje ledd i energilovforskriften er fortsatt fjernvarme en del av det som omfattes av rasjonering. Fjernvarme er fjernet fra forslag til ny kraftrasjoneringsforskrift. Også dette bør vurderes harmonisert.
- c) I forskriftshjemmelen i energilovforskriften § 9-1 er fjernvarme ikke omtalt. Hvem skal tilfelle gi forskrifter om rasjonering av fjernvarme dersom fjernvarme beholdes i § 6-2 c tredje ledd?
- d) Fortsatt til § 9-1, en språklig kommentar: I endringsbestemmelsen er ordet "ledd" overflødig.

Med vennlig hilsen

Peer Olav Østli
Konserndirektør Systemdrift